

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

& super hæc omnia iustissimus Deus ad iustam vindictam promovetur. Quin imò quia ejusmodi homo commercium cum furibus & latronibus habet, faciliè fieri potest, ut ab iisdem spoliatur, interficiatur, & salute animæ privetur. Unde summâ cautione, ne damnum irreparabile contrahas, opus erit.

De Secundo.

SEquitur Medela, quæ fuit

I. Ex Ecclesia cum ovili comparatione. Ovile nihil splendoris aut decoris habet: non altis turribus ornatur, non multis conclavibus distinguitur, non vallibus & muris, sed exili sepimento cingitur. Nihilominus ejusmodi pecoribus repletum est, quæ lanâ, lacte, pellibus, intestinis, carne & sanguine hominibus & in morte & in vitâ magnum emolumentum afferunt, quibus etiam propter simplicitatem, probitatem, mansuetudinem, svavitatem & patientiam homo ex animo favet.

Eodem modo comparatum est cum Ecclesia Dei, in his terris, quæ quidem in oculis Dei, & ab intus, plena gloriæ est, Psal. 45. v. 14. exterius verò nullâ pompâ, nullo splendore, nullâ Majestate valet, quale quid in Anti-Christiana Ecclesia vides.

Sicut autem omnis mundi pompa & gloria, in oculis Dei nihil valet; ita etiam externa Ecclesiæ facies, utur vilis & despecta à Deo non attenditur. Est illa ovile, nec amplius quicquam. Sufficit, quod in eâ piæ mentes inveniuntur, qui voci Pastoris Christi obediunt, fide per illum intrant, & caritate ad proximum suum egrediuntur: Vivunt pacificè, sunt in cruce patientes, in spe gaudentes, ergâ offensores

mansueti, proximo pro omnibus facultatibus utiles.

Quod si exterior pompa, & multitudo Antistitum in mundo quicquam valeret, Pharisei & Pontifices, cum Senioribus & Principibus populi, tempore Christi vera Ecclesia fuissent: Christus verò cum despectis, miseris iisque paucissimis affeclis, ad falsam Ecclesiam referendus esset, qui tamen gloriam veræ Ecclesiæ semper conservavit, & usque ad finem servaturus est.

Nos pompam hujus mundi Anti-Christo, & filius seculi hujus, relinquimus, nec veremur viliores fieri plus, quam facti sumus, 2. Sam. 6. v. 22. nihil dubitantes, quin Christus cornua hædorum, quibus superbiebant, aliquando confracturus, eosdem ab oviculis separaturus, & à sinistris statuturus sit: Ubi contra simplices, probas & patientes oviculas, quæ hic vili hospicio contentæ fuerunt, ex ovili terreno liberaturus, à dextris collocaturus, & in Regnum Patris perducturus est, Matth. 25. 33.

II. Ex ostii reformatione. Quemadmodum in ædes nullus ingressus patet, nisi per ostium: ita nulla via, nullus introitus ad Ecclesiam & salutem est, nisi per Christum. Quemadmodum verò ostium occlusum aperiendum est, si per illud transire velis: Ita etiam Ecclesiæ janua referenda est, si ingredi per illam velimus. Hoc verò officium præstat nobis Spiritus sanctus, quem Christus hæc Ostiarium vocat. A nobis ipsis januam non invenire nêdum aperire possumus: non sumus idonei ex propria ratione & virtute, ut in Jesum Christum Dominum nostrum credamus, & ad eum veniamus: Idem fit nobis, quod Sodomis,

mitis, qui cœcitate percussi, ostium Lothi invenire non poterant, Gen. 19. v. 11. ita nec nos ob innatam cœcitatē januam Ecclesiæ & cœli reperire possumus. Sed hîc Spiritus sanctus, sine quo Jesum Dominum non dicere possumus, 1. Cor. 12. v. 3. opem nobis fert, fungitur apud nos officio fidelis ostiarii, ducit nos ad hoc ostium, idemque aperit. Et ne fortè patefacturus ostium impediatur, aperit nobis antè

I. *Portam aurium.* Hanc portam Diabolus pessulo suo munivit, quando hominibus aures obstruxit, ut ad verbum divinum surdescant, aut ad illud audiendum languescant, ut Deus ipse conqueritur, Esa. 30. v. 9. Esa. 42. v. 20. hîc verò Ostiarius Spiritus S. operosus est, qui remoto obice, intet auditum verbi, aures hominum aperit, ut verbum divinum cum devotione & studio audiant. Quod beneficium dudum promisit Esaias, dicens: Et audient in die illâ surdi verba libri, & de tenebris & caligine oculi cæterorum videbunt, Esa. 29. v. 18. 19.

2. *Portam Cordis.* Cor hominis naturâ obduratum est, sicut janua incommoda est, si aliquam diu non aperiatur: hîc Ezechiel de domo Israel, & Stephanus de Auditoribus suis queri coguntur, quod rebelles sint, indomabili corde, dura cervice, & incircumcisis cordibus & auribus, qui semper Spiritui sancto resistant, Ezech. 2. v. 5. Act. 7. v. 51.

Spiritus sanctus verò benedictus ille Ostiarius est, qui ostium rubiginosum & asperum cordis humani lapidei reterat, & creat cor mundum, carneum & novum Pl. 51. v. 12. Ez. 36. v. 26. 27. Cujus rei præclara specimina in festo Pentecostes edidit, ubi tria millia una Petri concione con-

versa legimus, Act. 2. v. 41. & in Lydia, Act. 16. v. 24.

3. *Portam voluntatis.* Voluntas hominis post lapsum planè depravata est, ut & renati cum Paulo queri cogantur, Video aliam legem in membris, Rom. 7. v. 24. Hic iterum ostiarius hic voluntatem nostram perversam emendat, eamque Deo gratam facit, Phil. 2. v. 13. Et Sicut Samuel de Saule dicit, quod postquam Spiritus Dei in illum insilerit, mutatus sit in virum alium, 1. Sam. 10. v. 6. Itâ Spiritus S. ex incredulo credentem, ex vitioso virtutis amantem, ex terreno cœlestia anhelantem, ex peccatore justum facit, qui delectetur lege Dei secundum interiorem hominē, Rom. 7. 23.

4. *Portam lingua.* Hæc sæpè intercluditur, ut si homo Deum invocare, celebrare, confiteri, gratias agere, veritatem & meliora quæque de proximo loqui debeat, planè obmutescat: ex adverso verò ad blasphemias, execrationes, juramenta, mendacia & calumnias nimium vocalis fit. Spiritus vero sanctus, tanquam cœlestis ostiarius recludit eam ad verum & salutarem usum, solvit vincula ejus, & aperit labia ut os nostrum annunciet laudem Dei, Pl. 51. 17. dat nobis quid in loco confessionis loquamur, Matt. 10. 17. & prohibet, ne sermo spurcus ex ore nostro procedat, Ephes. 4. v. 29. En Ostiarum gratissimum! Beati, quibus ille ostium pandit, illi per Christum in Ecclesiam, & ex illa in vitam æternam sine dubio introibunt.

III. *Ex beneficiorum Christi participatione.* Quicunque per ostiū hoc intrabunt, erunt

I. *Ab omni periculo immunes.* Janua hunc usum habet, ut illos, qui per eam intrarunt, ab omni violentia tutos præstet, & hostes exclu-

excludat. Cum Noah arcam ingressus esset, & Dominus eum de foris inclusisset, diluvium, quod omnes perimebat, ei damnum inferre non potuit, Genes. 7. v. 26. Similiter cum Angeli ostium clausissent, Lothus extrâ periculum fuit, Gen. 19. v. 11. Sic Christus Jesus spirituale ostium custodiet, contrâ tempestatem iræ divinæ, maledictionem legis, & omnium quæ corporalium, quæ spiritualium hostium impetum: non plaga appropinquabit tabernaculo tuo, Psal. 91. v. 10.

2. *Ingredientes & egredientes.* Ingredimini & egredimini in *vocatione vestra*. Benedicti eritis ingredientes & egredientes, Deut. 28. v. 6. Ingredimini & egredimini in *Christianismo* vestro. Ingreditur (homo Christianus) fide, egreditur operibus, quia fides per opera vivida est. Deindè ingreditur cogitatione, egreditur confessione, quia corde creditur ad justitiam, ore autem fit confessio ad salutem. Ingredimini & egredimini in *hora mortis*, nempe è valle hâc lacrymarum in vitam cœlestem, ubi omnis miseræ exitus & æternæ gloriæ ingressus & initium erit.

3. *Pascua invenientes.* Hic salutare verbi salvifici pascuum, cibo, potu, vestitu & omni abundantia refertum est: ibi vero pascua Paradisi invenietis, ita ut hic & illic in illo nihil non invenieris: Sicut eritis

4. *Salutem possidentes.* Dicit enim: Per me si quis introierit, salvabitur.

Hinc Ecclesia:

At vos post multa tristia,

Æterna agetis gaudia,

Huc unice anhelandum:

Non ullus est mortalium,
Qui ponderabit præmium,
Vobis quod expectandum.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regulis, ut sunt

I. *Ostium agnosce.* Ego sum ostium, inquit Salvator. Ego & nemo alius. Ego sum ostium, quod ducit ad domum Dei, & omnes thesauros cœlestes, tam hic in Regno gratiæ, quàm ibi in Regno gloriæ. Hic nostrum erit, ut per illud decenter ingrediamur. Primus ingressus sit in baptisate; quia verò per peccata sæpè recedimus, & ab ostio aberramus, denuò introeamus, per seriam pœnitentiam, per devotam orationem, & sedulam vestigiorum Christi sequelam: dum ultimus gradus in morte fiat, & cum pio illo Uratislaviensi Pastore Luca Pollione dicamus: Nunc eo in vitam æternam.

Sed accurata cautione opus est, ne propria culpâ janua hanc ipsi intercludamus nobis, sicut Epicurei & præfracti peccatores faciunt: quod si enim hæc janua occlusa est, quomodo in ovile Ecclesiæ & in vitam æternam intrabimus? Nonne idem eveniret nobis, quod fatuis virginibus? Matth. 25. v. 10. & v. 41. 46.

II. *Pastores dignosce.* Pientissimus noster Servator diversa indicia suppeditat, quibus veros animarum Pastores, à Pseudo-Pastoribus dignoscere queamus.

Genuini Doctores & Pastores per ostium in ovile intrant: h. e. gaudent verâ eaque divinâ vocatione, & oviculas suas unice ad Christum, magnum illum ovium Pastorem relegant, qui unicum ostium salu-